

Vereniging Advocatenbelangen

Voor de advocaat

Per fax: 070 370 7900

De heer drs. S. Dekker
Minister voor Rechtsbescherming
T.a.v. de heer drs. A.R. Rotsheld
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Zoetermeer, 8 maart 2020

onderwerp: Urgente verbeteringen gefinancierde rechtsbijstand
E-mail: info@advocatenbelangen.nl
Postadres: Marshalllaan 2, 2625 GZ, Delft

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 28 februari jl. heeft u gereageerd op onze brief van 27 januari 2020. Uw brief geeft ons aanleiding het navolgende op te merken.

U schrijft dat het uitsluitend verhogen van de vergoedingen geen oplossing biedt voor de problemen die de commissies Wolfsen en Van der Meer constateerden. De commissies bevelen inderdaad ook andere punten aan, namelijk maatregelen ter borging van de kwaliteit (zoals verscherping van de specialisatie-eis en introductie van peer review), die inmiddels door de NOvA en de Raad voor Rechtsbijstand zijn ingevoerd. De advocatuur heeft dus haar aandeel geleverd in het toekomstbestendig maken van het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. Dus waar blijft de minister?

U zult begrijpen dat het verbazing wekt dat u weliswaar de door de commissies geconstateerde scheefgroei tussen punttarief en gemiddelde tijdsbesteding erkent, maar aansluitend kiest voor een weg die door geen enkel persoon of gremium met kennis van zaken wordt aanbevolen. Immers, u refereert aan het Programma Rechtsbijstand, dat bezig zou zijn om het hele stelsel conform het regeerakkoord te vernieuwen en bij de tijd te brengen. Dit 'programma' bevat hiertoe echter geen enkel uitgewerkt idee.

Daarom heeft u inderhaast een 'prijsvraag' uitgeschreven voor innovatie-pilots binnen de rechtsbijstand, waarmee u kennelijk hoopt dat de praktijk voor ideeën zal zorgen daar waar uw eigen departement al sinds uw aantreden in gebreke is gebleven. Uw Programma Rechtsbijstand is dus niet meer dan een lege huls. U vraagt ons echter om geduldig af te wachten totdat deze huls zal zijn gevuld met 'best practices' en de uitkomst van pilots. Echter, gelet op de einddatum van de innovatiepilots (31 december 2022) en de tijd die het kost om de resultaten daarvan in beleid om te zetten, verwacht u dus van de sociale advocatuur dat zij zich nog eens vier jaar tevreden stelt met een beloningsniveau dat ook uzelf als evident ontoereikend beschouwt.

Vervolgens trekt u in uw brief van 28 februari jl. onze zorgen over de leegloop in de sociale advocatuur en het opdrogen van de stroom jonge advocaten in twijfel. Voor dit ‘relativerende’ geluid verwijst u naar de trends en cijfers van de Raad voor Rechtsbijstand. Echter, deze (door de RvR gepubliceerde) trends en cijfers zijn bijgewerkt tot en met december 2018 en deze laten ook nog eens een vergrijzende trend zien. De “schaarste binnen het aanbod van advocaten” is dus slechts een kwestie van tijd.

Voorts frappeert het ons dat u wat betreft de – ook door u onderkende – opdrogende aanwas van jonge advocaten in het toevoegingsstelsel kennelijk weigert om de werkelijkheid onder ogen te zien. U kondigt immers aan dat dit ‘thema’ met de beroepsgroep en de Raad voor Rechtsbijstand verder zal “worden uitgediept om te bezien hoe we jonge juristen geïnteresseerd krijgen in de gesubsidieerde rechtsbijstand en wat hier voor nodig is”. Daargelaten dat dit ‘uitdiepen’ weer een lang onnodig proces is, heeft de NOvA dit reeds gedaan. Zij heeft de nieuwe advocaat-stagiaires in het najaar 2019 bevestigd over hun bereidheid om een toevoegingspraktijk te gaan voeren. Een van de opvallendste uitkomsten van deze enquête was dat bijna de helft van de 28% van de stagiairs die aan de beroepsopleiding is begonnen met het idee daarna de sociale advocatuur in te gaan, hiervan afziet vanwege de voorgenomen stelselherziening. Dus: ook al is het in het geheel niet duidelijk hoe deze stelselherziening in de praktijk zal gaan uitwerken, de onzekerheid die rondom dit thema hangt, is voldoende om die kleine groep advocaten weg te jagen. Tevens bleek uit de enquête dat reeds de huidige schrale vergoeding deze advocaten doet afhaken voor de sociale advocatuur. Het is voor jonge professionals die nog in alle vrijheid een carrièrekeuze kunnen maken botweg onaantrekkelijk om voor een praktijk te kiezen waarmee men niet veel meer dan een minimuminkomen zal kunnen verdienen.

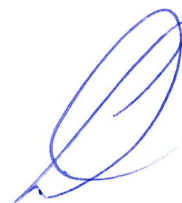
Wat nodig is om jonge juristen geïnteresseerd te krijgen in de gefinancierde rechtsbijstand is dus hetzelfde als wat ervaren advocaten nodig hebben: het wegnemen van de nodeloze onzekerheid over de inrichting van het stelsel (aangezien alle geraadpleegde commissies vinden dat dit in aanleg goed functioneert) en het adequaat belonen van de werkzaamheden. Met uw brief van 28 februari jl. is echter andermaal gebleken dat u zich doof houdt voor solide argumenten uit onderzoek en praktijk. Er kan niet van advocaten worden verwacht dat zij nog eens vier jaar onder de kostprijs van hun kantoor of zelfs voor niets hun werkzaamheden blijven verrichten.

Onze conclusie is dat u op het dossier gefinancierde rechtsbijstand een onbegrijpelijke en onaanvaardbare halsstarrigheid tentoonspreidt. Zoals aangekondigd rest ons nu niets anders dan actievoeren.

Hoogachtend,
namens de Vereniging Advocatenbelangen,

S.P. Koerselman

L. Nix